

Obsah

Předmluva	16
Úvodní myšlenky o „okrajových kulturách“ a „neslušnosti“	21
Kultura a okrajová kultura	22
Klasické předpoklady výzkumu v okrajových kulturách	25
Předpoklad „okrajovokulturnosti“ jako vysvětlení „neslušného“ („odchylného“) chování	28
„Zvláštnosti“ v okrajových kulturách: Hranice a čest, zbožnost a magie	32
Typologie okrajových kultur	35
A. Okrajové kultury ochrany a přežití	38
1. <i>Velkoměstští bezdomovci</i>	39
Úvod	39
Kultura a životní prostředí městských bezdomovců	41
Zbožnost ve světě dávných a dnešních vagabundů	44
Stará kultura cti městských bezdomovců	51
Závěr	52
2. <i>Obyvatelé věznic</i>	53
Úvod	53
Život ve vězení	53
Zabíjení času: tetování, karty a kořalka	56
Rituály degradace	59
„Zbožnost“ ve vězení	60
Vězňova čest – propuštění vznešeného zločince	66
Závěr	68
B. Okrajové kultury revoluce a rebelie	69
1. <i>Rebelská kultura pytláků</i>	71
Úvod	71
Kultura starých pytláků	72

K historii pytláctví	72
Pytlácké bandy	74
Pytlačení jako rituál mužnosti	76
Zbožnost a magie velevážených pytláků	78
Pytláckova čest	79
Sympatie „malých lidí“	81
Relikty staré pytlácké kultury	82
Závěr	84
2. Mladí fotbaloví fanoušci jako „divoké kmeny“ – o kulturní antropologii rváčů	85
Úvod	86
Sport a násilí – fotbalový boj jako kmenová válka	86
Historie fotbalu jako válečné činnosti	88
Hrdinové a válečné symboly fanoušků – etnocentrismus	89
Svaté teritorium kmene	91
Rituální randál: bojové popěvky a posměšné písně	92
Hierarchie a rituál mužnosti	93
Válka na fotbalovém hřišti	96
Čest fanoušků a pálení vlajek	99
Závěr	99
C. Okrajové kultury nelegálního a zakázaného obchodu	101
1. Prostitutky a pasáci	103
Úvod	103
Historie	105
Strategie prostitutky a pasáka – kultura prostituce	110
Otevření hranic	114
Čest prostitutky	116
Závěr	117
2. Pánové od nelegálního hazardu	118
Úvod	118
Historie a kultura zakázaného hazardu	120
Boj o nadvládu	120
Vznešený život a čest v hazardu	123
Pravidla a symboly hry	124

Magie při hře	125
Závěr	126
3. Pašeráci	128
Univerzalita hranic	128
Úvod	128
Symbolický svět člověka	129
Pašerákova šance – hrdinové „malých lidí“	129
Černý trh – příklad vídeňského Mexikoplacu	132
Pašování zbraní	134
Začátek „organizovaného zločinu“ – pašování alkoholu	135
Okrajová kultura pašeráků drog – drogoví baroni	136
Dealeři drog	140
Pašeráci a čest	142
Závěr	143
D. Okrajové kultury společného původu	144
1. Vyhnanci v Rumunsku	145
Úvod	145
O historii vyhnanců	146
Symboly okrajové kultury Landlerů: protestantská víra a farář	148
Pracovitost a protestantská etika	149
Odstup k jiným kulturám	150
Zasedací pořádek v kostele a u stolu	152
Pocta důstojným pohřbem	153
Závěr	159
DOSLOV	161
DODATEK 1:	
<i>Poezie a dobrodružství terénního výzkumu</i>	<i>162</i>
„Cizí“ jako předmět výzkumu	164
Umění výzkumu a jeho interpretace	165
Příklad archeologie a tvrdá výzkumná práce	168
Metoda „ero–epického“ rozhovoru	170
„Sociologův pretenční žargon“ – „Rozprášení diskursem“ (R.König)	176

„Verandoví sociologové“	180
Výzkumník coby tlumočník a svědek	182
Reakce zkoumaného	184
Řecká múza Klio	187

DODATEK 2:

<i>Řeč podsvětí</i>	188
Úvodní myšlenky	188
Historie výzkumu německé řeči podsvětí	189
Zájem intelektuálů a básníků o zločince a řeč podsvětí	191
Vídeňská řeč podsvětí	192
I. Všední den, hádka a sexualita	192
Nadávky a slova, vztahující se na lidi a povolání	192
Věci denní potřeby	194
Žebrání, kradení a pod.	195
Jídlo a pití	195
Smrt, lidské tělo a nemoci	196
Hádání, udávání, zlobení a obávání se	196
Pomáhat, ochraňovat, radovat se a pod.	197
Mezilidské kontakty	198
Sexualita	199
II. Prostituce	200
III. Karty – hazard	201
IV. Kriminálna – kriminální jednání	202
V. Policie, zatčení, soud a rozsudek	205
VI. Všední den ve vězení	207
VII. Znamení	210
Kouzlo řeči podsvětí	211
Použitá literatura	212
Jmenný rejstřík	217